

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 84/12
Luxembourg, 21. junij 2012

Sodba v zadevi C-5/11
Titus Alexander Jochen Donner

Prosti pretok blaga je mogoče omejiti iz razlogov varstva avtorske pravice

Država članica lahko kaznuje prevoznika zaradi pomoči pri distribuiranju primerkov del na nacionalnem ozemlju, čeprav ta dela v državi članici prodajalca niso avtorskoppravno varovana

Landgericht München II (deželno sodišče München II, Nemčija) je T. Donnerja, nemškega državljanca, obsodilo zaradi pomoči pri nedovoljenem gospodarskem izkoriščanju avtorskoppravno varovanih del. Po ugotovitvah deželnega sodišča je T. Donner med leti 2005 in 2008 sodeloval pri distribuciji v Nemčiji reprodukcij notranje opreme v stilu „Bauhaus“¹, ki so v Nemčiji avtorskoppravno varovane.

Ti primerki del so izvirali iz Italije, kjer med letoma 2002 in 2007 niso bili avtorskoppravno varovani oziroma v času dejanskega stanja niso bili polno varovani, saj tega varstva na podlagi italijanske sodne prakse ni bilo mogoče uveljavljati proti proizvajalcem, ki so jih že nekaj časa reproducirali, in/ali tržili. Italijanska družba Dimensione Direct Sales je strankam, ki so prebivale v Nemčiji, reprodukcije ponujala v nakup po oglasih in prilogah v revijah, neposrednih reklamnih dopisih in spletnih straneh v nemškem jeziku.

Družba Dimensione je za prevoze reprodukcij v Nemčijo predlagala italijansko prevozno družbo In.Sp.Em., katere direktor je bil T. Donner. Vozniki družbe In.Sp.Em. so blago, ki so ga naročile nemške stranke, prevzeli v Italiji in zanj plačili kupnino družbi Dimensione. Vozniki družbe In.Sp.Em. so ob dobavi blaga kupcem v Nemčiji od njih zahtevali kupnino in stroške njihove dobave. S pravnega vidika se je prenos lastninske pravice na predmetih, ki jih je prodala družba Dimensione, na nemške kupce zgodil v Italiji. Prenos pravice do dejanskega razpolaganja s temi predmeti na kupce pa se je zgodil šele ob pomoči T. Donnerja z njihovo izročitvijo v Nemčiji. Tako po mnenju deželnega sodišča do distribucije v smislu avtorskega prava ni prišlo v Italiji, ampak v Nemčiji, kjer je bila distribucija brez dovoljenja imetnikov avtorske pravice prepovedana.

T. Donner je sodbo deželnega sodišča izpodbijal z revizijo pri Bundesgerichtshof (zvezno sodišče, Nemčija). To nacionalno sodišče je želelo izvedeti, ali uporaba nemškega kazenskega prava v obravnavanem primeru pomeni neutemeljeno omejitev prostega pretoka blaga, ki ga zagotavlja pravo Unije.

Sodišče je v današnji sodbi najprej navedlo, da uporaba kazenskega prava v obravnavanem primeru predpostavlja, da je na nacionalnem ozemlju prišlo do „javnega distribuiranja“ v smislu prava Unije². V zvezi s tem je ugotovilo, da trgovec, ki oglaševanje usmeri k članom javnosti, ki prebivajo v določeni državi članici, in vzpostavi ali jim omogoči poseben sistem dobave in način plačila ali dovoljuje tretjim, da to naredijo, tako da tem posameznikom omogoči, da pridobijo primerke del, ki so avtorskoppravno varovana v tej državi članici, v državi članici, v kateri pride do dobave, izvede tako distribuiranje. V tem primeru je Sodišče nacionalnemu sodišču poverilo

¹ Med drugim je šlo za reprodukcije stolov „Aluminium Group“, ki sta jih oblikovala Charles in Ray Eames, svetilke „Lampe Wagenfeld“, ki jo je oblikoval Wilhelm Wagenfeld, sedežev, ki jih je oblikoval Le Corbusier, mizice za odlaganje „Adjustable Table“ in svetilke „Tubelight“, ki ju je oblikovala Eileen Gray, in konzolnih stolov iz nerjavečega jekla, ki jih je oblikoval Mart Stam.

² Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).

nalogo, da presodi, ali obstajajo dokazi, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da je ta trgovec izvedel tako javno distribuiranje.

Dalje je Sodišče ugotovilo, da kazensko sankcionirana prepoved distribuiranja v Nemčiji pomeni oviro za prosti pretok blaga. Vendar je tako omejitev mogoče upravičiti z varstvom industrijske in poslovne lastnine.

Zadevna omejitev namreč temelji na različnosti praktičnih pogojev za varstvo³ posameznih avtorskih pravic v različnih državah članicah. Ta različnost je neločljivo povezana s samim obstojem izključnih pravic. V obravnavanem primeru ni mogoče šteti, da bi varstvo pravice distribuiranja povzročilo nesorazmerno ali umetno delitev trgov. Uporabo kazenskega prava je namreč mogoče šteti kot nujno za varstvo posebnega predmeta avtorske pravice, ki zlasti podeljuje izključno pravico izkoriščanja. **Zadevna omejitev je zato utemeljena in sorazmerna glede na zasledovani cilj.**

Zato je Sodišče odgovorilo, da pravo Unije ne nasprotuje, da država članica na podlagi nacionalnega kazenskega prava kaznuje prevoznika zaradi pomoči pri nedovoljeni distribuciji primerkov avtorskoppravno varovanih del, če se javno distribuirajo na ozemlju te države članice (Nemčija) v okviru prodaje, ki je posebej usmerjena k javnosti te države in ki je sklenjena v drugi državi članici (Italija), v kateri to delo ni avtorskoppravno varovano oziroma njegovega varstva ni mogoče uveljavljati proti tretjim osebam.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

³ Sodišče se je o različnosti nacionalnih zakonodaj na področju avtorske pravice v tem smislu že izreklo v sodbi z dne 24. januarja 1989 v zadevi EMI Electrola ([C-341/87](#)).